

Република Србија
Републички секретаријат за
јавне политике
Број: 011-00-19/2016-02
02.02.2016. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Б Е О Г Р А Д
Бирчанинова 6

Предмет: Мишљење на Нацрт закона о систему плате запослених у јавном сектору, који је Републичком секретаријату за јавне политике достављен дана 01.02.2016. године, актом број: 011-00-499/2015-04 од 01.02.2016 године.

Сходно чл. 39а, 40. и 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), а у складу са чланом 33. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 44/14, 54/15 и 96/15 - др. закон), даје се:

Мишљење

Нацрт закона о систему плате запослених у јавном сектору **садржи делимичну Анализу ефеката закона.**

Образложение

Министарство државне управе и локалне самоуправе (у даљем тексту: предлагач) доставило је Републичком секретаријату за јавне политике (у даљем тексту: Секретаријат) Нацрт закона о систему плате запослених у јавном сектору (у даљем тексту: Нацрт закона) са Анализом ефеката закона, ради давања мишљења.

У Анализи ефеката закона, предлагач је формално доставио одговоре на сва питања регулисана чланом 40. Пословника Владе, међутим одговори на питања су генерално могли да буду детаљније обrazложeni, имајући у виду значај Закона, његов **системски карактер и предложене новине.**

На питање које тиче одређивања *Проблема који закон треба да реши*, предлагач је навео да због великог броја основица и коефицијената, као елемената за одређивање плате који су утврђени великим бројем аката различите правне снаге, постоји велика сложеност и нетранспарентност система плате у јавном сектору.

Истичемо да је предлагач требало да пружи **детаљнији приказ постојећег стања у овој области**, на тај начин што ће навести јасне **квантитативне** (распон висине основица и коефицијената и др.) и **квалитативне податке** (анализа правног оквира којим је уређен систем плате у јавном сектору и др.) **о постојању, природи и величини уоченог проблема** у пракси примене прописа, као и да идентификује одговарајуће узроке и последице проблема, који предложени закон треба да реши.

На питање *Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема*, предлагач је разматрао две главне опције (опцију централизованог и полуцентрализованог система) за регулисање система плата запослених у јавном сектору

Секретаријат истиче да је у оквиру одговора на ово питање потребно и **упоредити описане опције** и аргументовати зашто предлагач сматра да је предложена опција која је инкорпорирана у текст Нацрта закона најбоље могуће решење у односу на друге опције, уз детаљнији преглед међународног искуства у овој области укључујући и државе у региону.

На питање *На кога ће и како највероватније утицати решења у Закону*, предлагач је навео субјекте реулације на које ће предложена решења директно утицати и навео да ће предложена решења омогућити да се на правичнији начин вреднују радна места у целом јавном сектору, што ће допринети смањењу високих расхода за запослене у јавном сектору који су последица неадекватног система плата и награђивања запослених.

Секретаријат истиче да је детаљном анализом **кључних законских решења** (чл.6-16. Нацрта закона), потребно показати на који начин ће предложене одредбе омогућити да се на правичнији начин вреднују радна места, награђују запослени, врши ефикасна контрола зарада и смање расходи у јавном сектору.

Нарочито скрећемо пажњу предлагачу да детаљно анализира, образложи и упореди могућности за увећење зараде кроз прописивање корективног коефицијента (члан 9. Нацрта закона) по основу сталних услова или других околности за обављање послова које се јављају на пословима одговарајућег радног места, а које изузетно нису могле да буду узете у обзир при вредновању послова тог радног места, имајући у виду да члан 8. став 1. Нацрта закона предвиђа да коефицијент изражава вредност свих захтева за обављање послова радног места.

На питање *Које трошкове ће примена Закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима*, предлагач је навео да доношење Закона неће створити нове трошкове грађанима и привреди. Међутим навео је и да су могући нови трошкови који ће се настати као последица јачања капацитета унутрашње организационе јединице Министарства државне управе и локалне самоуправе која ће се бавити праћењем и унапређењем стања у систему плате запослених у јавном сектору, у смислу усавршавања постојећих и запошљавања будућих службеника. С тим у вези, навео је квантитативне податке о томе у Образложењу закона у оквиру процене финансијских средстава потребних за спровођење закона.

Секретаријат скреће пажњу предлагачу да је у оквиру одговора на ово питање, потребно конкретном анализом законских решења, на транспарентан начин поткрепити горенавене тврдње, како би се увидело да ли ће се предложеним законским решењима створити нови трошкови за буџет (индиректно за грађане и привреду) или ће доћи до одређених уштеда и у ком очекиваном износу.

На питање *Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он проузроковати*, предлагач је навео да предложена регулаторна опција за решавање проблема представља постепено уређивање система и да се на овај начин омогућава ефективна контрола средстава за плате запослених у јавном сектору. Такође је навео и да примена закона неће створити додатне трошкове за буџет, као и да ће се доношењем посебних прописа заокружити законска регулатива у овој области, у зависности од фискалне консолидације и могућности буџета Републике Србије.

Секретаријат наводи да је након идентификације трошкова, потребно извршити идентификацију и анализу (директних и индиректних) користи које ће имати субјекти регулације од примене нових законских решења и представити их на што објективнији начин.

Да би се то постигло, неопходно је квантификовати користи и новчано их изразити, где год је то могуће. Ако то није могуће, ове користи је потребно квалитативно анализирати.

Потом је неопходно спровести и представити анализу која показује однос очекиваних трошкова и очекиваних користи од примене новопредложених решења.

Након поређења трошкова и користи, потребно је дати оцену да ли су укупне користи (односно очекивани позитивни ефекти) такви да оправдавају укупне трошкове (односно очекиване негативне ефекте) које ће примена нових предложених решења створити у пракси.

Подсећемо и да анализа разматраних опција (кључних решења) треба да буде представљена у оквиру одговора на питање *Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема*, како би се уведило зашто је предложена опција најбоља од свих које је предлагач разматрао.

На питање *Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава*, предлагач је као најзначајнију меру предвиђено доношење акта којим ће се формирати Општи каталог радних места, односно звања и положаја и функција и јавном сектору и који сачињава министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе.

Скрепајмо пажњу предлагачу да је у оквиру одговора на ово питање потребно навести и списак закона које ће бити потпуно изменити или донети, како би се остварило оно што се доношењем овог закона намерава и рокове у којима је предвиђено њихово доношење.

Истичемо да је као одговор на ово питање потребно навести и образложити капацитете за спровођење предложених решења и предочити план активности и мера за спровођење законских решења, укључујући и следеће мере и активности:

- институционално управљачке, који органи су надлежни за спровођење закона; какви су њихови финансијски, техничко-технолошки, организациони и кадровски капацитети за спровођење новопредложених решења (укључујући и капацитете надлежног министарства, али и других органа државне управе; на који начин ће се успоставити међуинституционална сарадња између органа и организација надлежних за спровођење нових предложених решења; да ли је неопходно основати нову, односно укинути постојећу институцију, мењати организациону структуру постојећих органа и организација, мењати број запослених у њима и друго);
- као и све остале мере и активности које имају за циљ пуну примену законских решења и система контроле примене (на пример техничко-технолошке мере), што треба да укључи и мере за праћење остваривања заједничких циљева (тј. за спровођење *ex-post* анализе).

Имајући у виду све наведено, Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да **Нацрт закона о систему плате запослених у јавном сектору садржи делимичну Анализу ефеката закона**.

